

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы
Балтач авыл жирлеге Советы
Каары

«17» октябре 2022 ел

№ 58

"Татарстан Республикасы Кама Тамагы
муниципаль районының Балтач
авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге
Советы депутаты статусы турында
Нигезләмә " н раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл жирлеге Советы,":

1. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл жирлеге депутаты статусы турында Нигезләмәне 1 нче күшымта нигезендә расларга.

2. Үз көчен югалткан дип тану:

Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында «29.12.2017 ел, №60 каары;

«Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында» 29.12.2017 ел, №60 «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл жирлеге Советы каарына үзгәрешләр керту хакында «02.08.2018 ел, №68 Балтач авыл жирлеге Советы каары;

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл жирлеге Советы каарына үзгәрешләр керту туринда» 29.12.2017 ел, №89 каары «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл жирлеге Советының» Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл жирлеге Советы депутаты статусы туринда «2017 елның 9 октябрендәге 49 номерлы каарына үзгәрешләр керту хакында «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл жирлеге Советының 15.11.2019 №123 каары;

«Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл жирлеге Советы депутаты статусы туринда» 29.12.2017 ел, №60 «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл жирлеге Советы каарына үзгәрешләр керту хакында «29.03.2018 ел, №97 Балтач авыл жирлеге Советы каары;

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл жирлеге Советы каарына үзгәрешләр керту туринда» 21.10.2019 ел, №109 каары «Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл жирлеге Советы депутаты статусы туринда «29.12.2017 ел, №60;

3. Әлеге каарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълуматының рәсми

порталында бастырып чыгарырга (pravo.tatarstan.ru Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның рәсми сайтында «Интернет» мәгълумат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштырырга (kamskoye-ustye.tatarstan.ru).

4. Элеге карап рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

5. Элеге каарның үтәлешен контролдә тотам.

Татарстан Республикасы

Кама Тамагы муниципаль районы

Балтач авыл жирлеге Башлыгы,

Татарстан Республикасы

Кама Тамагы муниципаль районы

Балтач авыл жирлеге Советы рәисе

Д.И.Мөхәммәдуллин

Татарстан Республикасы Кама
Тамагы муниципаль районы
Балтач авыл жирлеге
Советы Каарына күшүмтә
17.10.2022 ел. № 58

Кама Тамагы муниципаль районы Балтач авыл жирлеге "муниципаль берәмлеге
Советы депутаты статусы турында нигезләмә.

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының
Балтач авыл жирлеге Советы депутаты хокукларын һәм бурычларын, шулай ук
депутат тарафынан үз вәкаләтләрен башкарганда төп хокукый һәм социаль
гарантияләрне билгели.

1.Статья. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Балтач авыл жирлеге Советы депутаты статусының хокукый нигезе

1. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл
жирлеге Советы депутаты статусы (алга таба-депутат) Россия Федерациясе
Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе,
Татарстан Республикасы Законнары, «Татарстан Республикасы Кама Тамагы
муниципаль районының Балтач авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы (алга
таба – жирлек уставы), әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Жирле үзидарә органнары депутатның үз хокукларын һәм бурычларын
нәтижәле тормышка ашыру өчен шартлар тудыра.

2 Статья. Депутат вәкаләтләре вакыты

1. Депутатның вәкаләтләре, әлеге Нигезләмәнең 3 статьясында каралган
очраклардан тыш, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының
Балтач авыл жирлеге Советы (алга таба-жирлек Советы) эшли башлаган көннән
башлана һәм туктатыла.

2. Депутатның вәкаләтләре вакыты «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне
оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ
номерлы Федераль закон нигезендә жирлек уставы белән билгеләнә.

3 Статья. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутат вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:

- 1) үлем;
- 2) үз теләге белән отставкаға китү;
- 3) суд тарафыннан сәләтсез яки чикләнгән сәләтле дип тану;
- 4) суд тарафыннан Билгесез югалган дип тану яки үлгән дип игълан итү;
- 5) ача карата суд хөкеменең законлы көченә керүе;
- 6) Россия Федерациисеннән читкә дайими яшәү урынына чыгу;

7) чит ил гражданы йә Россия Федерациисенең халыкара шартнамәсендә
катнашучы чит дәүләт гражданлыгын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы
жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы, чит дәүләт гражданлыгы (бирелүе)

яисә яшәү өчен төр яисә Россия Федерациясе гражданиның чит дәүләт территориясендә дайми яшәү хокуқын раслаучы башка документ, Россия Федерациясенең халықара шартнамәсе нигезендә, Россия Федерациясенең халықара шартнамәсе белән башкасы каралмаган булса, жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы;

8) сайлаучыларның фикерләре;

9) тиешле жирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

10) хәрби хезмәткә чакыру яки аны алыштыручи альтернатив граждан хезмәтенә юнәлеш;

11) "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләуләрне үтәмәгән очракта;

12) "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында «2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган башка очракларда.

13) жирлек башлыгы, муниципаль район составында жирлекнең вәкиллекле органы депутаты буларак аның вәкаләтләрен туктату.

2. Жирлек Советының депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карапы нигез барлыкка килгәннән соң 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә.

3. Татарстан Республикасы Президенты депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәжәгать иткән очракта, жирлек Советына вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килү өчен булып тора.

4 Статья. Депутат таныклыгы һәм күкрәк билгесе

1. Депутатның жирлек Советы депутатының шәхесен һәм вәкаләтләрен раслаучы төп документы булган таныклыгы, шулай ук үз вәкаләтләре чоры дәвамында файдалана торган күкрәк билгесе бар.

2. Депутатның таныклыгы һәм күкрәк билгесе турындагы нигезләмә, аларның тасвиirlамасы жирлек Советы тарафыннан раслана.

5 Статья. Депутат үз вәкаләтләрен башкару шартлары

1. Депутат депутат эшчәнлеген бушатылмаган нигездә башкара, үз депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт вазыйфаларын башкару белән берләштерә, жирлек уставы белән билгеләнгән очраклардан тыш.

6 Статья. Депутат эшчәнлеге формалары

1. Депутат эшчәнлегенең формалары булып тора:

а) жирлек Советы утырышларында катнашу;

б) жирлек Советы комиссияләре эшендә катнашу;

в) жирлек Советы каравына жирлек Советы каарлары проектларын керту;

г) депутат таләбен керту;

д) депутат мөрәжәгате юнәлеше;

е) дәүләт хакимиите органнарына, жирле үзидарә органнарына, жәмәгать берләшмәләренә һәм аларның вазыйфаи затларына тәкъдимнәр керту;

ж) гражданнар хокукларын бозуны кичекмәстән кисәтү буенча чарагалар күрү таләбе белән тиешле вазыйфаи затларга мөрәжәгать итү;

- з) сайлаучылар белән эшләү;
- и) депутат берләшмәләре – фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;
- к) территориаль иҗтимагый үзидарәне оештыруда катнашу.

2. Депутат эшчәнлеге шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, җирлек Уставында, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Балтач авыл җирлеге Советы Регламентында (алга таба-җирлек Советы Регламентында), башка муниципаль актларда каралган башка формаларда да гамәлгә ашырыла ала.

7 Статья. Депутатның җирлек Советы утырышларында катнашуы

1. Депутат җирлек Советы утырышларында шәхсән катнаша.

2. Депутат җирлек советы утырышларын үткәрү вакыты һәм урыны, карауга кертелә торган мәсьәләләр турында үз вакытында хәбәр итә, шулай ук җирлек Советы Регламенты нигезендә барлык кирәклө материалларны ала.

Депутат җирлек Советы утырышында катнаша алмаса, бу турида Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Балтач авыл җирлеге башлығына (алга таба-җирлек башлығы) алдан хәбәр итә.

3. Депутат хокуклы:

1) комиссиядә һәм җирлек Советында тиешле вазыйфаларга сайланырга һәм сайланырга;

2) җирлек Советында карау өчен сораулар тәкъдим итәргә;

3) җирлек Советында төзелүче (билгеләнә торган, килештерелә торган) вазыйфаи затларның кандидатураларын формалаштыру мәсьәләләре буенча фикер белдерергә;

4) хокукый актлар проектларын җирлек Советына хокукый инициативы гамәлгә ашыру тәртибендә кертергә;

5) көн тәртибе буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр кертергә, тикшерелә торган мәсьәләләрне карау һәм аларның асылы буенча, каарлар проектларына һәм җирлек Советының башка актларына төзәтмәләр кертергә;

6) җирлек Советы утырышында җирлекнәң теләсә кайсы органының яки вазыйфаи затының чираттан тыш хисабын яки мәгълуматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;

7) җирлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга;

8) җирлек Советы утырышларында, аның фикеренчә, иҗтимагый әһәмияткә ия гражданнар мөрәжәгатьләрен иғълан итәргә;

9) үз тәкъдимнәргезне нигезләү һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясау, белешмәләр һәм анлатмалар бирү;

10) җирлек Советы утырышлары беркетмәләренән эчтәлеге белән танышырга.

4. Депутат тарафыннан җирлек Советы утырышында әйтелгән тәкъдимнәр һәм искәрмәләр җирлек Советының тиешле комиссиясе тарафыннан карала һәм тикшерелә.

8 Статья. Депутатның җирлек Советының дайми һәм вакытлы комиссияләре эшендә катнашуы.

1. Депутат җирлек Советы комиссияләре эшендә катнаша, аның әгъзасы булып тора, тәкъдимнәр кертә, каарлар кабул итүдә катнаша.

2. Депутат үзе әгъза булмаган комиссияләр эшендә катнаша, тәкъдимнәр кертә,

карала торган мәсъәләләр буенча фикер алышуда һәм киңәшмә тавышы хокуки белән каарлар кабул итүдә катнаша ала.

9 Статья. Депутатның жирлек Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәүдә катнашуы

1. Депутат жирлек Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен аларның компетенциясе чикләрендә үтәргә тиеш.

2. Жирлек Советы яисә аның комиссияләре күшүү буенча депутат, муниципаль берәмлек чикләрендә оештыру-хокукий рәвешләренә һәм милек рәвешләренә карамастан, жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар тарафыннан жирлек Советы каарларының үтәлешен тикшерүдә катнаша.

3. Өлеге йөкләмәне үтәү нәтижәләре турында депутат жирлек советына яисә аның комиссиясенә хәбәр итә.

10 Статья. Депутат таләбе

1. Депутат жирлек Советы утырышларында жирле үзидарә органнарына, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, жирлек Советы тарафыннан оештырыла торган яки сайлана торган башка органнарның житәкчеләренә, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә урнашкан муниципаль предприятие һәм учреждение житәкчеләренә үз компетенциясенә караган мәсъәләләр буенча депутат таләбе белән мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат таләбе-депутат мөрәҗәгате, ул жирлек Советы каары буенча депутат таләбе буларак таныла. Депутат таләбе турындагы тәкъдим депутат яисә депутатлар төркеме тарафыннан язма рәвештә кертелә һәм жирлек Советы утырышында жирлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә игълан ителә.

3. Жирле үзидарә органы, вазыйфаи зат, депутат таләбе жибәрелгән муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе аңа язма рәвештә жавапны жирлек советы билгеләнгән 15 көннән дә соңга калмыйча яисә башка вакыт эчендә бирергә тиеш. Жавап органның житәкчесе, вазыйфаи заты, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе тарафыннан имзаланырга тиеш, аңа депутат таләбе жибәрелгән, йә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан.

4. Сорауның инициаторы сорау буенча куелган сорауларны карауда турыдан-туры катнашырга хокуклы. Аларны карау көне турында сорау инициаторына алдан, әмма мәсъәләне караган көнгә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

5. Жирлек Советы Жирле үзидарә органына, жирле үзидарә органның вазыйфаи затына, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесенә жирлек Советына билгеләнгән срокка депутат күшүү буенча кабул ителгән каарның үтәлеше турында язма жавап бирергә хокуклы.

11 Статья. Депутат мөрәҗәгате

1. Депутат мөрәҗәгате буларак депутатның Дәүләт хакимијате органнарына, жирле үзидарә органнарына, күрсәтелгән органнарның вазыйфаи затларына, муниципаль предприятие һәм учреждение житәкчеләренә язма формада мөрәҗәгате, оештыру-хокукий формасына бәйсез рәвештә муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан ижтимагый берләшмәләргә һәм аларның компетенциясенә керә торган мәсъәләләр буенча депутатның депутат эшчәнлегенә

байле мәгълүмат һәм белешмәләр алу максатыннан, язма рәвештә депутатның мөрәжәгате санала.

2. Депутат мөрәжәгате депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә жибәрелә.

3. Дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары вазыйфаи затлары, оештыру-хокукый формасына бәйсез рәвештә оешмалар һәм ижтимагый берләшмәләр тарафыннан депутат мөрәжәгатыләрен карау гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда башкарыла.

4. Депутат мөрәжәгатенә жавап мөрәжәгатытә куелган мәсьәләләрнең асылында булырга тиеш һәм мөрәжәгать жибәрелгән вазыйфаи зат яки вәкаләтле зат тарафыннан имзалаңырга тиеш.

12 Статья. Депутатның сайлаучылар белән мөнәсәбәтө

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятие коллективлары, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучыларның мөрәжәгатыләрен карый, гражданнарны кабул итә, дәүләт хакимиятенә тиешле органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм ижтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук айга кимендә бер тапкыр сайлаучыларны кабул итә.

3. Депутат сайлаучыларга алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары аша үз эшчәнлеге турында хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатыләрен тәэмин итү буенча чаралар күрә:

алардан кергән тәкъдимнәрне, шикаятыләрне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә алардагы сорауларны дөрес чишәргә ярдәм итә;

гражданнарны кабул итә;

җәмәгатьчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

5. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, биналарда, ишегалды эчендәге территорияләрдә үткәрелә.

Депутатның җәмәгатьчелек чарасы рәвешендә сайлаучылар белән очрашулары жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә үткәрелә.

13 Статья. Депутатның депутат берләшмәләре эшендә катнашуы

1. Жирлек Советы депутаты бергәләп эш итү һәм карала торган мәсьәләләр буенча позицияне белдерү өчен төзелә торган депутат фракциясе яки төркем составына керергә хокуклы.

2. Фракцияләрне һәм башка депутат берләшмәләрен булдыру, теркәү һәм эшчәнлек тәртибе жирлек Советы Регламенты белән билгеләнә.

14 Статья. Депутатның жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары белән мөнәсәбәтө

1. Депутат аны жирлек советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуны тәэмин итә торган хокукларның тулылығына ия.

2. Жирлек советы депутатның сайлау округындагы, жирлек Советындагы эше,

жирлек Советының, аның органнарының каарларын һәм йөкләмәләрен үтәү турындагы хәбәрен тыңларга хокуклы.

3. Жирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфаи затлары депутатка аның эшендә кирәkle ярдәм курсәтәләр, депутатка жирле үзидарә органнары эшчәнлеге, икътисадый һәм социаль үсеш программаларын үтәү барышы, депутат тәкъдимнәре һәм критик кисәтүләр буенча кабул ителгән чаралар турында хәбәр итәләр, депутат тарафыннан законнары, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары эше практикасын, жәмәгатьчелек фикерен өйрәнүгә ярдәм итәләр.

15 Статья. Депутатның вазыйфаи затлар тарафыннан кабул итүгэ хокукуы

Депутат үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Балтач авыл жирлеге»муниципаль берәмлеге территориясендә жирле үзидарә органнарының, предприятиеләрнең, оешмаларның, муниципаль милек рәвешләрендәге учреждениеләрнең вазыйфаи затларын чираттаныш кабул итү хокуқыннан файдалана.

16 Статья. Депутатның мәгълумат алу һәм тарату хокукуы

Депутат жирле үзидарә органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазыйфаи затларыннан закон белән саклана торган сер булмаган депутат эшчәнлегенә бәйле мәсьәләләр буенча мәгълумат алырга хокуклы.

17 Статья. Депутат вазыйфалары

1. Депутат бурычлы:

1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнары, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, жирлек уставын, башка муниципаль хокукий актларны үтәргә;

2) гражданинарың хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэммин итү;

3) сайлаучыларны дайми, айга ким дигәндә бер тапкыр кабул итү;

4) оештыру-хокукий формасына карамастан, гражданинарың, оешмаларның, жәмәгать берләшмәләренең, дәүләт хакимиите органнарының, жирле үзидарә органнарының мөрәҗәгатьләрен үз компетенциясе чикләрендә үзләренең жавапларын вакытында каарга һәм аларга жавап бирергә;

5) сайлаучылар алдында очрашуларда елына ким дигәндә бер тапкыр хисап тотарга;

6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләуләрне үтәргә;

7) коррупциягә каршы көрәш турында " 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләуләрне, тыюларны, вазыйфаларны үтәргә;

8) әхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәргә;

9) закон белән саклана торган дәүләт һәм башка серне сакларга, шулай ук депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә үзенә танылган гражданинарың шәхси тормышына, намусына һәм а布鲁ена кагылышлы мәгълуматларны игълан итмәскә;

10) ел саен, хисап финанс елыннан соң килүче елның 30 апреленән дә соңга калмыйча, үз керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәтләре һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында гамәлдәге законнар нигезендә белешмәләр тапшырырга тиеш.

2. Депутат үзенә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, жирлек уставы һәм башка муниципаль хокукий актлар белән йөкләнгән башка вазыйфаларны башкара.

18 Статья. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр

1. Даими нигездә үз вәкаләтләрен башкаручы депутат хокуксызы:

1) шәхсән яки ышанычлы шәхесләр аша эшкуарлык эшчәнлеге белән шөгыльләнү;

2) түбәндәгә очраклардан кала, коммерциячел яки коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә катнашыгыз:

а) жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында оештырылган сәяси партия, һөнәр берлеге органы белән идарә итүдә, съездда (конференциядә) яисә башка иҗтимагый оешмасының гомуми жыелышында, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларында, күчемсез милек милекчеләре ширкәтләрендә катнашу;

б) коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия идарәсендә, һөнәри берлек органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында оештырылган башлангыч профсоюз оешмасының сайлау органында, съездда (конференциядә) яисә башка иҗтимагый оешмасының, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларында гомуми жыелышында катнашудан тыш, Идарәдә түләүсез катнашу, күчемсез милек милекчеләре ширкәтләре) Татарстан Республикасы Президентына алдан хәбернамәдән алыш, тәртиптә, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре советы Ассоциациясендә, башка муниципаль берәмлекләр берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә бирү;

г) муниципаль берәмлек булып торган оешмасының идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен, оештыручының вәкаләтләрен яисә муниципаль милектә булган акцияләрне (устав капиталындагы өлешләр) идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен, гамәлгә куючы (акционер, катнашучы)муниципаль хокукий актларга туры китереп муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә бирү;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш, бүтән түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

4) Россия Федерациясенең халыкара килешүе яки Россия Федерациясе законнары белән башкасы каралмаган булса, идарә органнары, Попечительләр яки Күзәтчелек советлары, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларның башка органнары һәм Россия Федерациясе территориясендә эшләүче структур бүлекчәләре

составына керергэ.

2. Даими нигездэ вэкалэтлэрне башкаручы Депутат граждан административ яисэ жинаять эше яки административ хокук бозу турынdagы эш буенча яклаучы яки вэкил (законлы вэкиллек очракларыннан тыш) буларак катнаша алмый.

19 Статья. Депутат этикасы

1. Депутат закон, этика һэм өхлак нормаларын катгый үтэргэ тиеш, шул исэптэн:

1) жирлек Советы утырышларында билгелэнгэн дисциплины һэм регламентны үтэргэ;

2) башка депутатларга, вазыйфаи затларга һэм ул депутат вэкалэтлэрн үтэүгэ бэйле рэвештэ мөнэсэбээтлэргэ кергэн гражданнарга карата туземлек һэм хөрмэт күрсэтмэү;

3) Эгэр бу Белешмэлэр Дэүлэт, хэмээт, коммерция, шэхси яки закон белэн саклана торган башка серне тэшкил итсэ, депутатлык эшчэнлэгэ белэн бэйле булмаган максатларда үзенэ танылган мэгълүматларны игълан итмэскэ һэм кулланмаска;

4) жирле үзидарэ органнары эшэндэ катнашудан тыелырга һэм депутат статусын жирле үзидарэ органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хэмэктэрлэр һэм гражданнар эшчэнлэгэнэ шэхсэн яки якын туганнарына кагылышлы мэсьэлэлэрне хэл иткэндэ йогынты ясау өчен қулланмаска;

5) депутат вазыйфаларын объектив үтэудэ шик тудырылык гамэллэрдэн, гаризалардан, гамэллэрдэн тыелырга, шулай ук аның а布鲁ена яки жирлек Советы а布鲁ена зыян китерэ алырлык конфликтлы хэллэрдэн сакланырга;

6) мэнфэгатылэр каршылыгына китерэ яки китерэ торган бурычларны үтэгэндэ шэхси кызыксыну туганда - бу хакта жирлек Советына, жирлек Советы каары белэн расланган тэртиптэ хэбэр итэргэ һэм аның мэнфэгатылэр каршылыгын булдырмауга юнэлдерелгэн каарларын үтэргэ;

7) Жирлек советы тарафыннан билгелэнгэн гавами чыгышлар кагыйдэлэрн үтэргэ.

2. Депутат этикасы бозылган очракта депутатның үз-үзен тотышы турынdagы мэсьэлэ жирлек Советы йөклэмэсе буенча тиешле комиссия тарафыннан карала.

20 Статья. Депутат эшчэнлэгэн башкару гарантиялэрэ

1. Депутат эшчэнлэгэн гамэлгэ ашыруның матди һэм башка гарантиялэрэ Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районныны законнары, жирлек уставы, муниципаль норматив хокукий актлары белэн билгелэнэ.

2. Депутат хокукларын жинаять яки административ җаваплылыкка тарту, totkarlaу, арестлау, тентү, сорau алу, аларга карата башка жинаять-процессуаль һэм административ-процессуаль гамэллэр қылу, шулай ук алар билэгэн торак һэм (яисэ) хэмээт урыны, аларның багажы, шэхси һэм хэмээт транспорт чаралары, хат алышу өчен оператив-эзлэү чаралары үткэргэндэ, депутат хокукларын гарантиялэү, аларны жинаять яки административ җаваплылыкка тарту, totkarlaу, тентү, сорau алу, аларга карата башка жинаять-процессуаль һэм административ-процессуаль гамэллэр қылу, алар кулланган элемтэ чаралары, аларга караган документлар федераль законнар белэн билгелэнэ.

3. Депутат тавыш биргэндэ белдерелгэн фикер, позиция һэм аның статусына

туры килә торган башка гамәлләр өчен, шул исәптән вәкаләтләр срокы чыкканнан соң, жинаятын яки административ җаваплылыкка тартыла алмый. Элеге нигезләмә депутат тарафыннан гавами мыскыллау, яла ягу яки Федераль законда каралган башка хокук бозу очракларына кагылмый.